

AINAVU BŪVTEHNIKA PROFESIJAS STANDARTS

1. Profesijas nosaukums, kvalifikācijas līmenis	
Ainavu būvtehniķis	Trešais profesionālās kvalifikācijas līmenis (3.PKL) (atbilst ceturtajam Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūras līmenim (4.LKI))
2. Profesionālās kvalifikācijas prasības	
Profesijas specializācijas: Nav.	
Saistītās profesijas, kvalifikācijas līmenis: Nav.	
3. Profesionālās darbības pamatuzdevumu un pienākumu kopsavilkums	
<p>Ainavu būvtehniķis ir speciālists, kas publiskās un privātās teritorijās organizē, īsteno un pārrauga teritorijas labiekārtojuma un apstādījumu izbūves un uzturēšanas darbus. Ainavu būvtehniķis strādā uzņēmumos vai iestādēs, kas nodarbojas ar teritoriju labiekārtojuma un apstādījumu izbūves, uzturēšanas un remonta darbiem, vai kā pašnodarbinātā persona, vai individuālais komersants.</p> <p>Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai ainavu būvtehniķim nepieciešamas:</p> <ul style="list-style-type: none">– motorinstrumenta (motorzāģa un krūmgrieža) vadītāja kvalifikāciju apliecinoša licencētas izglītības iestādes izsniegta apliecība;– otrās reģistrācijas klases augu aizsardzības līdzekļu (AAL) lietotāja apliecība;– traktortehnikas vadītāja apliecība (A kategorija — traktori (kāpurķēžu un riteņtraktori), komunālā pašgājēja traktortehnika un universālās pašgājējmašīnas (kompaktiekrāvējs (Bobcata tipa) un ekskavators-iekrāvējs uz rīteņiem) ar pilnu masu līdz 7500 kilogramiem);– autovadītāja apliecība (B, BE, C1, C1E kategorija). <p>Ainavu būvtehniķa pienākumi un uzdevumi:</p> <p>3.1. Darbu organizēšana objektā:</p> <ul style="list-style-type: none">– iepazīties ar darba uzdevumu un situāciju objektā;– identificēt objekta adresi;– izstrādāt darba organizācijas plānu un laika grafiku;– organizēt konkrētu darbu veikšanu;– sagādāt materiālus, tehniku u.c. resursus;– apmācīt personālu ainavu ierīkošanas darbos;– organizēt darba vietu objektā;– sagatavot veikto darbu dokumentāciju;– ievērot ētikas normas, efektīvas komunikācijas, uzvedības un saskarsmes principus;– identificēt potenciālos riskus darba uzdevuma izpildē.	

3.2. Objekta teritorijas labiekārtošana:

- veikt teritorijas labiekārtojuma izbūves priekšdarbus;
- nospraust objektu dabā;
- veikt pamatnes reljefa izbūves darbus;
- būvēt celiņu un laukumu, sporta un rotaļu laukumu segumus;
- būvēt arhitektūras mazās formas, sporta un rotaļu ierīces un aprīkojumu, norobežojošos elementus;
- būvēt ūdens malas un tilpnes, t.sk. nostiprināt nogāzes;
- montēt laistīšanas un drenāžas (lietus ūdeņi) sistēmas;
- ierīkot jumta dārzus.

3.3. Apstādījumu būvēšana:

- pasūtīt stādāmo materiālu;
- veikt stādāmā materiāla loģistiku;
- nodrošināt augsnes sagatavošanu apstādījumu izbūvei;
- organizēt stādāmā materiāla uzglabāšanu stādīšanai;
- organizēt stādu izvietojumu;
- organizēt stādu stādīšanu;
- izbūvēt dažāda veida zālienus.

3.4. Objekta teritorijas uzturēšana:

- kopt ceļu un laukumu segumu;
- kopt kokaugu stādījumus;
- kopt lakstaugu stādījumus;
- kopt arhitektūras mazās formas;
- kopt zālienu;
- kopt sporta un rotaļu laukumus;
- kopt laistīšanas un drenāžas sistēmas;
- organizēt labiekārtojuma un apstādījumu elementu bojājumu novēršanu.

3.5. Apstādījumu ierīkošanai un kopšanai piemērotu darba rīku, inventāra, mehānismu un tehnikas izmantošana un uzturēšana:

- iepazīstināt darbiniekus ar darba rīku, inventāra, mehānismu un tehnikas lietošanas instrukcijām un drošiem darba paņēmieniem;
- izvēlēties darba rīkus, inventāru, mehānismus un tehniku atbilstoši darba uzdevumam;
- lietot darba rīkus, inventāru, mehānismus un tehniku atbilstoši darba uzdevumam;
- kontrolēt darba rīku, inventāra un mehānismu tehnisko stāvokli;
- organizēt darba rīku, inventāra, mehānismu un tehnikas remonta darbus;
- veikt darba rīku, inventāra, mehānismu un tehnikas uzglabāšanu un uzskaiti.

3.6. Darba tiesību, darba aizsardzības un vides aizsardzības prasību ievērošana:

- atbildēt par normatīvo aktu prasību darba aizsardzības un vides aizsardzības jomā ievērošanu objektā;
- nodrošināt vides aizsardzības prasību ievērošanu motorinstrumentu lietošanā un glabāšanā objektā;
- nodrošināt vides aizsardzības prasību ievērošanu, strādājot ar augu aizsardzības un mēslošanas līdzekļiem objektā;
- nodrošināt kolektīvos un individuālos darba aizsardzības līdzekļus, drošības ierīces un to lietošanu objektā;
- nelaiemes gadījumā rīkoties atbilstoši situācijai un sniegt pirmo palīdzību cietušajiem;
- instruēt darbiniekus ergonomisku darba paņēmienu lietošanā;
- ievērot darba aizsardzības prasības darbam augstumā.

**4. Profesionālās darbības pamatzdevumu un pienākumu izpildei nepieciešamās prasmes un attieksmes,
PROFESIONĀLĀS zināšanas un kompetences**

Nr. p.k.	Uzdevumi	Prasmes un attieksmes	Profesionālās zināšanas	Kompetences (kvalifikācijas līmenis)
4.1.	Iepazīties ar darba uzdevumu un situāciju objektā.	Lasīt būvprojektu. Novērtēt objekta situāciju.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Būvprojekta sastāvs un apzīmējumi. Mērniecības pamatzināšanas. Labiekārtošanas darbu tehnoloģijas. Foto fiksācijas metodes.	Spēja lietojot būvprojektu un apzinoties situāciju objektā, saprast darba uzdevumu. 4.LKI
4.2.	Identificēt objekta adresi.	Noteikt ģeolokāciju, izmantojot globālo pozicionēšanas sistēmu (GPS). Aizpildīt darba vietas lapu.	<u>Lietošanas līmenī:</u> GPS lietošana.	Spēja precīzi aizpildīt darba lapu, precīzi nosakot objekta adresi. 3.LKI
4.3.	Sagādāt materiālus, tehniku u.c. resursus.	Pasūtīt nepieciešamos resursus. Nodrošināt racionālu nepieciešamo resursu piegādi, t.sk. paša spēkiem. Apstrādāt pavaddokumentus.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Lietvedības pamati. Loģistikas pamati. <u>Lietošanas līmenī:</u> Dokumentu pārvaldība.	Spēja pielietot racionālu pieeju darba izpildei nepieciešamo resursu nodrošināšanā objektā. 4.LKI
4.4.	Apmācīt personālu ainavu ierīkošanas darbos.	Veikt instruktāžu objektā. Apmācīt darbiniekus konkrēto darba uzdevumu veikšanai.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Darbinieka motivēšanas un talantu attīstīšanas nozīme darba kvalitātes paaugstināšanā. <u>Lietošanas līmenī:</u> Darba drošības prasības darba vietā. Konfliktu novēršana.	Spēja nodrošināt personāla gatavību ainavu ierīkošanas darbu izpildei. 4.LKI
4.5.	Organizēt darba vietu objektā.	Aprīkot darba vietu atbilstoši normatīvo aktu prasībām. Nodrošināt kārtību un tīrību objektā. Uzraudzīt piegādāto resursu novietošanu un uzglabāšanu objektā.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Darba organizācija objektā. Darba vietas aprīkojums ainavu ierīkošanas darbiem.	Spēja racionāli organizēt darba vietu, nodrošinot kārtību un tīrību objektā. 4.LKI

4.6.	Veikt teritorijas labiekārtojuma izbūves priekšdarbus.	Organizēt apstādījumu ierīkošanas priekšdarbu veikšanu.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Augu veidi. <u>Lietošanas līmenī:</u> Atkritumu un to utilizācijas veidi. Rokas instrumentu lietošana. Herbicīdu lietošana. Traktortehnikas lietošana.	Spēja racionāli sagatavot teritoriju labiekārtojuma izbūvei, izvēloties atbilstošus mehānismus un instrumentus.	4.LKI
		Racionāli izvēlēties atbilstošos mehānismus un instrumentus.			
		Izvēlēties atbilstošas tehnoloģijas darba veikšanai.			
		Organizēt atkritumu savākšanu objektā un utilizāciju.			
		Nodrošināt saglabājamo elementu aizsardzību objektā.			
4.7.	Nospraust objektu dabā.	Organizēt apstādījumu elementu nospraušanas darbus objektā.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Mērniecības instrumentu pārzināšana. <u>Lietošanas līmenī:</u> Mērinstrumentu lietošana.	Spēja, izmantojot būvprojektu, veikt precīzu nospraušanu labiekārtojuma izbūvei objektā.	4.LKI
		Precīzi veikt mērījumus horizontālā un vertikālā plaknē.			
		Kontrolēt mērījumu veikšanu dabā.			
4.8.	Veikt pamatnes reljefa izbūves darbus.	Organizēt pamatnes reljefa izveidošanu.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Augsnes sastāvs un īpašības. <u>Lietošanas līmenī:</u> Motorinstrumentu lietošana.	Spēja, pārzinot pamatnes veidošanas tehnoloģijas, organizēt pamatnes reljefa izbūves darbus, izvēloties atbilstošu tehniku un mehānismus.	4.LKI
		Izvēlēties atbilstošu tehniku, mehānismus, instrumentus darbu veikšanai.			
		Pārzināt pamatnes veidošanas tehnoloģijas.			
4.9.	Būvēt celiņu un laukumu, sporta un rotaļu laukumu segumus.	Organizēt ceļu un laukumu, sporta un rotaļu laukuma segumu izbūvi.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Ceļu, laukumu segumu izbūves materiālu veidi. <u>Lietošanas līmenī:</u> Ceļu pamatnes un segumu izbūves tehnoloģijas.	Spēja organizēt celiņu un laukumu, sporta un rotaļu laukumu segumu izbūves darbus un veikt darbu izpildes kontroli.	4.LKI
		Uzraudzīt izbūves procesu atbilstoši konstruktīvajam risinājumam.			
4.10.	Būvēt arhitektūras mazās formas, sporta un rotaļu	Organizēt arhitektūras mazo formu, sporta un rotaļu ierīču, aprīkojuma, norobežojošo	<u>Izpratnes līmenī:</u>	Spēja organizēt, pārraudzīt un kontrolēt arhitektūras mazo formu, sporta un rotaļu	4.LKI

	ierīces un aprīkojumu, norobežojošos elementus.	<p>elementu izbūvi.</p> <p>Organizēt materiālu izkrašanu un iekrašanu.</p> <p>Pielietot arhitektūras mazo formu, sporta un rotaļu ierīču un aprīkojuma izbūves tehnoloģijas.</p>	<p>Arhitektūras mazo formu, sporta un rotaļu ierīču un aprīkojumu izbūves un montāžas materiālu veidi.</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u></p> <p>Būvstiprinājumu veidi. Montāžas tehnoloģijas. Droši smaguma pārvietošanas paņēmieni.</p>	ierīču un aprīkojuma izbūves darbus.	
4.11.	Būvēt ūdens malu un tilpnes, t.sk. nostiprināt nogāzes.	<p>Organizēt ūdens malu un tilpņu izbūvi.</p> <p>Lietot izbūves materiālus.</p> <p>Pielietot ūdens malu, tilpņu un nogāžu nostiprināšanas tehnoloģijas.</p>	<p><u>Izpratnes līmenī:</u></p> <p>Ūdens malu un tilpņu izbūves materiālu veidi.</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u></p> <p>Ūdens malu un tilpņu izbūves un montāžas tehnoloģijas. Elektroinstrumentu lietošana.</p>	Spēja organizēt, pārraudzīt un kontrolēt ūdens malu un tilpņu izbūves darbus, t.sk. nogāžu nostiprināšanas darbus.	4.LKI
4.12.	Montēt laistīšanas un drenāžas sistēmas.	<p>Pielietot laistīšanas un drenāžas sistēmas montāžas un izbūves tehnoloģijas.</p> <p>Pārzināt pielietojamos izbūves materiālus.</p> <p>Pielietot laistīšanas un drenāžas sistēmas montāžas un izbūves tehnoloģijas.</p> <p>Lietot atbilstošu tehniku, mehānismus un instrumentus.</p>	<p><u>Izpratnes līmenī:</u></p> <p>Laistīšanas un drenāžas sistēmu materiālu veidi.</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u></p> <p>Laistīšanas un drenāžas sistēmu materiālu savienošanas veidi. Laistīšanas un drenāžas sistēmu montāžas tehnoloģijas.</p>	Spēja organizēt, pārraudzīt un kontrolēt laistīšanas un drenāžas sistēmu izbūves darbus.	4.LKI
4.13.	Ierīkot jumta dārzus.	<p>Organizēt jumta dārza izbūvi.</p> <p>Atbildīgi veikt materiālu sagādes, iekrašanas un izkrašanas darbus objektā</p> <p>Pielietot jumta dārzu ierīkošanas tehnoloģijas.</p>	<p><u>Lietošanas līmenī:</u></p> <p>Jumta dārzu ierīkošanas tehnoloģijas.</p>	Spēja organizēt, pārraudzīt un kontrolēt jumta dārzu izbūves darbus.	4.LKI
4.14.	Pasūtīt stādāmo materiālu.	<p>Atlasīt nepieciešamo stādāmo materiālu.</p> <p>Orientēties stādāmo materiālu sortimentā.</p>	<p><u>Izpratnes līmenī:</u></p> <p>Stādāmā materiāla piegādes termiņi.</p>	Spēja izvēlēties stādāmo materiālu apstādījumu izbūvei atbilstoši projektam un darba uzdevumam.	4.LKI

		Noteikt stādāmā materiāla kvalitāti.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Augu nosaukumi latīņu valodā.		
4.15.	Veikt stādāmā materiāla loģistiku.	Veikt racionālu un kvalitatīvu stādāmā materiāla piegādi.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Piegādes transporta veidi. <u>Lietošanas līmenī:</u> Stādu saiņošanas materiāli.	Spēja racionāli organizēt stādāmā materiāla piegādi, izvēloties atbilstošu transportēšanas metodi.	4.LKI
		Apmācīt darbiniekus iekraut, izkraut stādāmo materiālu.			
		Nostiprināt stādāmo materiālu transportēšanai.			
		Izvēlēties atbilstošu stādāmā materiāla piegādes un transporta veidu.			
4.16.	Nodrošināt augsnes sagatavošanu apstādījumu izbūvei.	Aprēķināt nepieciešamo materiālu daudzumu.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Veicamo darbu tehnoloģija. Augu stādīšanas īpatnības. Mēslojumu veidi un lietošana. Substrātu veidi.	Spēja sagatavot augsnes substrātu atbilstoši plānoto apstādījumu izbūvei.	4.LKI
		Veidot nepieciešamo reljefu pēc projekta.			
		Rakt stādbedres.			
		Papildināt stādbedres ar atbilstošu substrātu.			
		Izkliedēt augu zemi zāliena ierīkošanai.			
4.17.	Organizēt stādāmā materiāla uzglabāšanu stādīšanai.	Uzglabāt stādāmo materiālu līdz stādīšanai atbilstoši auga fizioloģijas īpatnībām.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Augu fizioloģijas īpatnības. <u>Lietošanas līmenī:</u> Stādu ieziemošanas metodes. Augu aizsardzība.	Spēja atbilstoši augu fizioloģiskajām īpatnībām saglabāt stādāmā materiāla kvalitāti un dzīvotspēju.	4.LKI
		Sagatavot stādāmo materiālu stādīšanai			
		Ieziemot neiestādītos stādus.			
4.18.	Organizēt stādu izvietošanu.	Pārbaudīt stādu kvalitāti.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Augu stādīšanas secība. Augu kvalitātes kritēriji.	Spēja izvietot stādus saskaņā ar projekta dokumentāciju un atbilstoši iecerei.	4.LKI
		Izvietot stādus saskaņā ar projektu.			
		Nodrošināt stādu pagaidu nostiprināšanu.			

4.19.	Organizēt stādu stādīšanu.	Kvalitatīvi sastādīt stādus, atbilstoši to augšanas prasībām.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Mulčēšanas materiāli.	Spēja kvalitatīvi un savlaicīgi veikt stādījumu izbūvi.	4.LKI
		Apgriezt augus pēc nepieciešamības un atbilstoši prasībām.			
		Nostiprināt augus atbilstoši projektam vai auga īpatnībām.			
		Laištīt augus stādīšanas laikā un pēc tās.			
		Mulčēt augus ar projektā paredzēto materiālu.			
4.20.	Izbūvēt dažāda veida zālienus.	Sagatavot augsni atbilstoši projektam un izbūves tehnoloģijai, t.sk. ar traktortehniku.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Zālienu veidi. Zālienu sējas tehnoloģijas. Paklājzāliena ieklāšanas tehnoloģija. Hidrosējas tehnoloģija. Augsnes sagatavošanas tehnoloģija.	Spēja nodrošināt kvalitatīvu dažādu veidu zālienu ierīkošanas darbus, izmantojot atbilstošu tehnoloģiju un aprīkojumu.	4.LKI
		Sēt zālienu.			
		Ieklāt paklājzālienu.			
		Laištīt zālienu.			
4.21.	Kopt ceļu un laukumu segumu.	Organizēt ceļu un laukumu sakopšanas darbus.	<u>Priekšstata līmenī:</u> Ceļu un laukumu seguma veidi. <u>Izpratnes līmenī:</u> Pretslīdes materiālu veidi un īpašības.	Spēja nodrošināt dažādu segumu uzturēšanu atbilstoši sezonai, lietojot piemērotu tehnoloģiju un materiālus.	4.LKI
		Izvēlēties darbarīkus un tehnoloģijas atbilstoši sezonai un darbu veidam.			
		Apstrādāt (miglot) ar herbicīdiem ceļu un laukumu segumus.			
4.22.	Kopt kokaugu stādījumus.	Organizēt kokaugu stādījumu kopšanas darbus.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Augsnes agrotehnika. Nezāļu veidi. <u>Lietošanas līmenī:</u> Kokaugu sugas.	Spēja nodrošināt dažāda veida kokaugu un lakstaugu stādījumu kopšanu atbilstoši to mērķim, fizioloģiskajām un estētiskajām prasībām.	4.LKI
		Veidot kokaugu vainagu.			
		Veidot dzīvžogus.			

		Mēslojot kokaugus.	Kokaugu vainagu veidošana, zaru zāģēšana, griešana. Lakstaugu sugas.		
		Apkarot kaitēkļus un slimības.			
4.23.	Kopt lakstaugu stādījumus.	Organizēt lakstaugu kopšanas darbus.			
		Izrakt sīpolpuķes.			
		Pārstādīt ziemcietes.			
		Dalīt augu cerus.			
		Mēslojot lakstaugus.			
		Sagatavot sīpolpuķes pārziemošanai.			
4.24.	Kopt arhitektūras mazās formas.	Pārbaudīt detaļu savienojuma un stiprinājuma vietas.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Mehānismu un detaļu savienojuma veidi. Arhitektūras mazo formu funkcijas un pielietojums.	Spēja nodrošināt arhitektūras mazo formu kopšanu, saglabājot tās lietošanai drošā un vizuāli kvalitatīvā stāvoklī.	4.LKI
		Organizēt kopšanas darbu veikšanu.			
		Kontrolēt arhitektūras mazo formu kvalitāti un atbilstību drošai lietošanai.			
4.25.	Kopt zālienu.	Organizēt zālienu kopšanas darbus.	Lietošanas līmenī: Pļaušanas tehnikas lietošana un regulēšana. Mēslošanas tehnikas lietošana un regulēšana. Vertikuliera lietošana un regulēšana. Aeratora lietošana un regulēšana. Piesējas tehnikas lietošana un regulēšana. Zāliena kopšanas tehnoloģijas. Zāliena sēklas materiāls. Augsnes prasības zālieniem. Automātiskās laistīšanas sistēmas principi, vadība, regulēšana.	Spēja nodrošināt dažāda veida un platību zālienu, sporta un rotaļu laukumu kopšanu atbilstoši to lietošanas mērķim.	4.LKI
		Izvēlēties darbu veidam un apjomam atbilstošus darba rīkus un mehānismus.			
		Pļaut zālienus.			
		Mēslojot zālienus.			
		Laistīt zālienu.			
		Vertikulēt zālienus.			
		Aerēt zālienus.			
		Noņemt augsnes paraugu.			

		Veikt auglīgā slāņa apskati, izpēti.			
		Piesēt zālienus.			
4.26.	Kopt sporta un rotaļu laukumus.	Organizēt sporta un rotaļu laukumu kopšanas darbus.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Segumu kvalitātes rādītāji.		
		Kontrolēt segumu kvalitāti un atbilstību drošai lietošanai.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Segumu veidi.		
4.27.	Kopt laistīšanas un drenāžas sistēmas.	Organizēt laistīšanas un drenāžas sistēmas kopšanas darbus.	<u>Izpratnes līmenī:</u> <u>Ūdens fizikālās īpašības.</u>	Spēja uzturēt darba kārtībā laistīšanas un drenāžas sistēmas.	4.LKI
		Pārbaudīt laistīšanas sistēmas darbību.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Automātiskās laistīšanas un drenāžas sistēmas apkope, pārbaude, sagatavošana ziemošanai.		
		Iztukšot laistīšanas sistēmu.			
		Sagatavot laistīšanas sistēmu ziemošanai.			
		Palaist laistīšanas sistēmu pavasarī.			
4.28.	Organizēt labiekārtojuma elementu un apstādījumu bojājumu novēršanu.	Konstatēt bojājuma vietas.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Remontmateriālu veidi un lietošana. Labiekārtojuma elementu remonta darbi.	Spēja nodrošināt labiekārtojuma un apstādījumu elementu funkcionalitāti, estētiskumu un drošību.	4.LKI
		Krāsot elementu detaļas.	Virsmu sagatavošana apdarei.		
		Labot bojājumu vietas.	Krāsošanas darbu metodes.		
		Nomainīt kustīgās detaļas.	Būvkalumu un stiprinājumu veidi.		
		Labot bojājumus zālienā.	Krāsu veidi.		
		Pārstādīt augus.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Labiekārtojuma elementu remonta darbu organizēšana.		
4.29.	Iepazīstināt darbiniekus ar darba rīku, inventāra, mehānismu un tehnikas	Iepazīties ar darba rīku, inventāra, mehānismu un tehnikas instrukcijām.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Darba rīku un mehānismu uzbūve un darbības principi.	Spēja apmācīt darbiniekus lietot darba rīkus, inventāru, mehānismus un tehniku droši un efektīvi.	4.LKI

	lietošanas instrukcijām un drošiem darba paņēmieniem.	<p>Apgūt drošus darba paņēmienus.</p> <p>Apmācīt darbiniekus darba rīku, inventāra, mehānismu un tehnikas lietošanā.</p> <p>Uzraudzīt darba rīku, inventāra, mehānismu un tehnikas lietošanu.</p>	<p>Iekšdedzes dzinēju (4 un 2 taktu) darbības principi.</p> <p>Iekšdedzes dzinēju motoru lietošanas un uzturēšanas atšķirības.</p> <p>Mehānismu un darba rīku efektīva lietošana atbilstoši veicamajam darbam.</p>		
4.30.	Izvēlēties darba rīkus, inventāru, mehānismus un tehniku atbilstoši darba uzdevumam.	<p>Orientēties rīcībā esošo darba rīku, inventāra, mehānismu un tehnikas klāstā.</p> <p>Noteikt darba rīku, inventāra, mehānismu un tehnikas piemērotību darbu veikšanai.</p>	<p><u>Lietošanas līmenī:</u></p> <p>Iekārtu uzbūve, darbības principi.</p> <p>Iekārtu ražība.</p> <p>Iekārtu veiktspēja un darbības principi.</p> <p>Labiekārtošanas darbu tehnoloģijas.</p>	Spēja no rīcībā esošo darba rīku, inventāra, mehānismu un tehnikas klāsta izvēlēties atbilstošāko konkrētajam labiekārtošanas darbu veidam.	4.LKI
4.31.	Lietot darba rīkus, inventāru, mehānismus un tehniku atbilstoši darba uzdevumam.	<p>Iedarbināt motora un elektrorinstrumentus.</p> <p>Droši pielietot instrumentus un mehānismus atbilstoši darba uzdevumam.</p> <p>Novērtēt nepieciešamību pēc ikdienas vai lielākiem remontiem.</p> <p>Uzlādēt elektroinstrumentu akumulatorus.</p>	<p><u>Lietošanas līmenī:</u></p> <p>Rokas, motora, elektro un akumulatoru iekārtu lietošanas principi.</p> <p>Akumulatoru uzlāde un uzglabāšana.</p> <p>Motorinstrumentu un iekārtu pielietošanas jomas un iespējas.</p>	Spēja droši un produktīvi pielietot darba rīkus, mehānismus un inventāru darba uzdevuma veikšanai.	3.LKI
4.32.	Kontrolēt darba rīku, inventāra un mehānismu tehnisko stāvokli.	<p>Noteikt darba rīku, inventāra, mehānismu tehnisko stāvokli.</p> <p>Pārbaudīt ikdienas apkopju kvalitāti.</p> <p>Nodot utilizēšanai nolietotos darba rīkus, inventāru, mehānismus.</p>	<p><u>Priekšstata līmenī:</u></p> <p>Utilizēšanas veidi.</p> <p><u>Izpratnes līmenī:</u></p> <p>Atkritumu apsaimniekošanas pamatprincipi.</p>	Spēja nodrošināt darba rīku, inventāra un mehānismu uzturēšanu lietošanas kārtībā.	4.LKI
4.33.	Organizēt darba rīku, inventāra, mehānismu un tehnikas remonta darbus.	<p>Izvēlēties servisa pakalpojumu sniedzēju.</p> <p>Apraksīt konstatētos defektus.</p> <p>Pārbaudīt veikto remontu kvalitāti.</p> <p>Organizēt transportēšanu uz servisa iestādi un atpakaļ.</p>	<p><u>Lietošanas līmenī:</u></p> <p>Rokas, motora, elektro un akumulatoru iekārtu defektu noteikšana.</p>	Spēja operatīvi organizēt darba rīku, inventāra, mehānismu bojājumu novēršanu un atgriešanu lietošanā.	4.LKI

4.34.	Veikt darba rīku, inventāra, mehānismu un tehnikas uzglabāšanu un uzskaiti.	Izvēlēties glabāšanai piemērotu vietu un stāvokli.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Inventāra uzskaites pamatprincipi un metodes. Inventāra un mehānismu īslaicīga un ilglaicīga uzglabāšana.	Spēja nodrošināt īslaicīgu un ilglaicīgu darba rīku, inventāra, mehānismu uzskaiti un uzglabāšanu, saglabājot to darboties spēju visā glabāšanas periodā.	4.LKI
		Kontrolēt novietošānu īslaicīgai un ilglaicīgai glabāšanai.			
		Veikt saņemto instrumentu uzskaiti.			
		Sniegt atskaiti par lietošanā esošajiem, pazaudētiem un/vai nolietotiem instrumentiem.			
4.35.	Nodrošināt vides aizsardzības prasību ievērošanu motorinstrumentu lietošanā un glabāšanā objektā.	Ievērot motorinstrumentu lietošanas prasības.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Droši iekšdedzes dzinēju degvielu un eļļu uzpildes paņēmieni. Biodegradējošu eļļu un degvielu lietošana. Motorinstrumentu, degvielu, eļļu transportēšana un glabāšana. Avārijas seku likvidēšanas paņēmieni.	Spēja atbildīgi strādāt un kontrolēt darbiniekus strādājot ar motorinstrumentiem un augu aizsardzības un mēslošanas līdzekļiem, ievērojot to lietošanas instrukcijas un glabāšanas noteikumus, ievērojot vides aizsardzības prasības.	4.LKI
		Nepiesārņot apkārtējo vidi ar degvielām, eļļām vai citiem darba šķīdumiem.			
		Kontrolēt darbiniekus lietojot motorinstrumentus.			
		Kontrolēt motorinstrumentu glabāšanas noteikumu izpildi.			
4.36.	Nodrošināt vides aizsardzības prasību ievērošanu, strādājot ar augu aizsardzības un mēslošanas līdzekļiem objektā.	Orientēties augu aizsardzības līdzekļu veidos.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Augu aizsardzības un mēslošanas līdzekļu uzglabāšanas veidi. Augu aizsardzības un mēslošanas līdzekļu veidi.	Spēja atbildīgi strādāt un kontrolēt darbiniekus strādājot ar motorinstrumentiem un augu aizsardzības un mēslošanas līdzekļiem, ievērojot to lietošanas instrukcijas un glabāšanas noteikumus, ievērojot vides aizsardzības prasības.	4.LKI
		Lietot augu aizsardzības līdzekļus atbilstoši instrukcijām.			
		Kontrolēt darbiniekus, lietojot augu aizsardzības līdzekļus.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Augu aizsardzības un mēslošanas līdzekļu un darba instrumentu, mehānismu lietošanas instrukcijas. Laikapstākļu ietekme uz miglošanas, mēslošanas darbiem. Pesticīdu utilizēšanas pasākumi.		
		Izvēlēties atbilstošus meteoroloģiskos apstākļus darbu veikšanai.			
		Utilizēt pesticīdu pārpalikumus.			
		Informēt sabiedrību par darbu veikšanu un nepieciešamo nogaidīšanas laiku.			

**5. Profesionālās darbības pamatuzdevumu un pienākumu izpildei nepieciešamās prasmes un attieksmes,
VISPĀRĒJĀS zināšanas un kompetences**

Nr. p.k.	Uzdevumi	Prasmes un attieksmes	Vispārējās zināšanas	Kompetences (kvalifikācijas līmenis)	
5.1.	Atbilstoši 4.sadaļā iekļautajiem uzdevumiem saistībā ar valsts valodas lietošanu.	<p>Sazināties valsts valodā.</p> <hr/> <p>Sniegt mutisku un rakstisku informāciju klientiem, personālam un pakalpojuma sniedzējiem.</p>	<p><u>Izpratnes līmenī:</u></p> <p>Vārdu krājums. Gramatikas un valodas funkcijas. Verbālās mijiedarbības veidi. Valodas stili un intonācijas iezīmes. Valodas un komunikācijas daudzveidība dažādos kontekstos.</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u></p> <p>Valsts valoda.</p>	Spēja sazināties mutiski un rakstiski valsts valodā.	4.LKI
5.2.	Atbilstoši 4.sadaļā iekļautajiem uzdevumiem saistībā ar svešvalodas lietošanu	Sazināties mutiski un rakstiski vienā svešvalodā.	<p><u>Izpratnes līmenī:</u></p> <p>Vārdu krājums. Gramatikas un valodas funkcijas. Verbālās mijiedarbības veidi. Valodas stili un intonācijas iezīmes. Valodas un komunikācijas daudzveidība dažādos kontekstos.</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u></p> <p>Svešvaloda/as. Starpkultūru mijiedarbība.</p>	Spēja sazināties vienā svešvalodā.	4.LKI
5.3.	Atbilstoši 4.sadaļā iekļautajiem uzdevumiem saistībā ar matemātikas prasmēm	<p>Veidot sakarības.</p> <hr/> <p>Modelēt plānotā uzdevuma risinājuma gaitu.</p>	<p><u>Lietošanas līmenī:</u></p> <p>Matemātikas metodes un instrumenti.</p>	Spēja piemērot matemātisko domāšanu, modelējot darba situācijas un plānojot darba uzdevuma izpildi.	4.LKI
5.4.	Atbilstoši 4.sadaļā iekļautajiem uzdevumiem saistībā ar informācijas un komunikācijas tehnoloģiju	Mērķtiecīgi apstrādāt informāciju, izvēloties piemērotāko risinājumu.	<p><u>Izpratnes līmenī:</u></p> <p>Normatīvie akti informācijas tehnoloģiju jomā. Datora un biroja tehnikas darbības</p>	Spēja pārlicinoši un droši izvēlēties un lietot informācijas un komunikāciju tehnoloģijas darba uzdevuma veikšanai.	4.LKI

	t.sk. biroja tehnikas lietošanu	<p>Pārbaudīt drošības konfigurāciju un sistēmas ierīcēm un/vai lietojumprogrammām, kuras izmanto.</p> <p>Sagatavot patstāvīgi dokumentus un organizēt to plūsmu izmantojot lietojumprogrammas.</p> <p>Atrast patstāvīgi nepieciešamo informāciju interneta resursos, datu nesējos.</p> <p>Izvērtēt kritiski informācijas ticamību.</p>	<p>principi.</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u></p> <p>Lietojumprogrammas atbilstoši darba uzdevumam. Darbs ar biroja tehniku. Informācijas sistēmu drošība. Datoru drošības programmas.</p>		
5.5.	Izstrādāt darba organizācijas plānu un laika grafiku.	<p>Sastādīt laika grafiku.</p> <p>Organizēt plānveidīgu materiālu sagādi.</p> <p>Racionāli plānot savu un komandas laiku.</p> <p>Izvērtēt ekonomiskos riskus.</p> <p>Efektīvi plānot resursus.</p> <p>Noformēt darba organizēšanas plānu.</p> <p>Komunicēt ar iesaistītajām personām.</p>	<p>Priekšstata līmenī:</p> <p>Plānošanas un lēmumu pieņemšanas principi.</p> <p><u>Izpratnes līmenī:</u></p> <p>Ekonomiskie resursi un ekonomikas pamatproblēmas.</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u></p> <p>Laika plānošanas paņēmieni. Efektīvas saskarsmes un sadarbības paņēmieni. Lietišķās komunikācijas process. Komandas izveide. Darbu secības plānošana. Nepieciešamo resursu aprēķināšana. Tirgzinības pamati.</p>	Spēja novērtēt un izmantot resursus darba uzdevuma izpildei, izstrādāt darba organizācijas plānu un laika grafiku.	4.LKI
5.6.	Organizēt konkrētu darbu veikšanu.	<p>Vadīt darbiniekus.</p> <p>Ievērot laika grafiku.</p> <p>Lietot atvēlētos resursus.</p> <p>Kontrolēt kvalitatīvu uzdevumu izpildi.</p>	<p><u>Izpratnes līmenī:</u></p> <p>Sadarbības veicināšanas principi . Komandas izveide. Konfliktu novēršana.</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u></p> <p>Organizatoriskās iemaņas un to spēju pamati. Personāla darba organizēšanas</p>	Spēja precīzi, ievērojot projekta un darba uzdevuma prasības, organizēt konkrēto darbu veikšanu.	4.LKI

			metodes. Darbu uzraudzības un kontroles pamatprincipi.		
5.7.	Sagatavot veikto darbu dokumentāciju.	Apkopot informāciju par veiktajiem darbiem. Sagatavot atskaites atbilstoši uzņēmuma vadības un uzskaites sistēmai.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Dokumentu noformēšanas prasības.	Spēja sagatavot veikto darbu dokumentāciju un organizēt tās plūsmu.	4.LKI
5.8.	Ievērot ētikas normas, efektīvas komunikācijas, uzvedības un saskarsmes principus.	Piemērot ētikas normas. Izmantot uzvedības un saskarsmes likumsakarības. Efektīvi komunicēt darba procesā.	<u>Priekšstata līmenī:</u> Efektīvas komunikācijas priekšnosacījumi. <u>Lietošanas līmenī:</u> Klientu vēlmju un interešu izpētes metodes. Ētikas normas. Komunikācijas metodes.	Spēja, veicot darba pienākumus, efektīvi komunicēt nepārkāpjot ētikas normas, uzvedības un saskarsmes principus.	3.LKI
5.9.	Identificēt potenciālos riskus darba uzdevuma izpildē.	Novērtēt darba vides riska faktoru ietekmi uz veselību. Rīkoties atbilstoši situācijai.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Darba vides riska faktoru novēršanas preventīvie pasākumi.	Spēja novērtēt un mazināt iespējamus riskus darba uzdevuma izpildes laikā, ievērojot darba aizsardzības prasības.	4.LKI
5.10.	Atbildēt par normatīvo aktu prasību darba tiesību, darba aizsardzības un vides aizsardzības jomā ievērošanu objektā.	Piemērot darba tiesisko attiecību normas. Ievērot darba un vides aizsardzības prasības.	<u>Priekšstata līmenī:</u> Latvijas Republikas Satversmē ietvertās normas tiesiskas un pilsoniskas sabiedrības kontekstā. Darba aizsardzības sistēmas organizācija. <u>Izpratnes līmenī:</u> Sabiedrību vienojošas vērtības. Sabiedrības sociālā un politiskā struktūra. Darba tiesību būtība, nozīme un normas. Ilgtspējīgas attīstības būtība. <u>Lietošanas līmenī:</u>	Spēja nodibināt un ievērot darba tiesiskās attiecības. Spēja veikt darba uzdevumus ievērojot darba aizsardzības un vides aizsardzības prasības.	3.LKI

			Darba aizsardzības un vides aizsardzības normatīvie akti.		
5.11.	Nodrošināt kolektīvos un individuālos darba aizsardzības līdzekļus, drošības ierīces un to lietošanu objektā.	Izvēlēties atbilstošus individuālos darba aizsardzības līdzekļus un drošības ierīces. Sekot līdzi darba aizsardzības līdzekļu un drošības ierīču tehniskajam stāvoklim.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Individuālo un kolektīvo darba aizsardzības līdzekļu pielietojums un veidi.	Spēja sekot līdzi un kontrolēt individuālo, kolektīvo aizsardzības līdzekļu un drošības ierīču lietošanu objektā, kontrolējot to tehnisko stāvokli.	4.LKI
5.12.	Nelaiemes gadījumā rīkoties atbilstoši situācijai un sniegt pirmo palīdzību cietušajiem.	Pielietot ABC-shēmu viskritiskāko stāvokļu novēršanai, dzīvības saglabāšanai un uzturēšanai. Izprast individuālās rīcības un lēmumu ietekmi uz savu personīgo un citu cilvēku drošību. Sniegt pirmo palīdzību un izsaukt neatliekamo medicīnisko palīdzību.	<u>Izpratnes līmenī:</u> ABC shēma. Droši darba paņēmieni.	Spēja rīkoties atbilstoši normatīvo aktu un darba izstruktiju prasībām, sniedzot pirmo palīdzību.	4.LKI
5.13.	Instruēt darbiniekus ergonomisku darba paņēmienu lietošanā.	Kontrolēt ergonomisku darba paņēmienu lietošanu. Apmācīt darbiniekus ergonomisku darba paņēmienu un inventara lietošanā.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Ergonomikas pamati.	Spēja atbildīgi lietot un instruēt darbiniekus ergonomisku darba paņēmienu lietošanā.	4.LKI
5.14.	Ievērot darba aizsardzības prasības darbam augstumā.	Lietot pacēlāju. Kontrolēt inventāra un pacēlāja tehnisko stāvokli.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Darba aizsardzība strādājot augstumā.	Spēja veikt darbus augstumā, paredzot iespējamus darba riskus, izvēloties tehniskā kārtība esošu kapšanas inventaru un aprīkojumu, precīzi izpildot darba aizsardzības prasības darbam augstumā.	3.LKI

Vispārīga informācija	
Profesijas standarta iesniedzējs	<p>Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība.</p> <p>Profesijas standarta izstrādes darba grupa:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nensija Priedīte, Valsts Sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Bulduru Dārzkopības vidusskola" – dārzu plānošanas, dārzu veidošanas un kopšanas pasniedzēja; - Andris Drēska, SIA Alejas projekti, valdes loceklis; - Rita Ķirķe, SIA Baltā avēnija, direktore, ainavu arhitekte; - Dace Laiva, Vidzemes plānošanas reģions, teritorijas plānotāja; - Ansis Birznieks, SIA Galantus, valdes loceklis; - Ieva Gretere, moderatore, Latvijas Celtnieku arodbiedrība, priekšsēdētāja vietniece; - Anna Bondare, moderatores asistente, Latgales mācību centrs, darba organizācijas struktūrvienības vadītāja.
Profesijas standarta ekspertu darba grupa	<ul style="list-style-type: none"> - Inese Rostoka, Ekonomikas ministrijas Būvniecības politikas departamenta vecākā eksperte; - Normunds Grīnbergs, Latvijas Būvnieku asociācijas prezidents; - Ieva Gretere, Latvijas Celtnieku arodbiedrības priekšsēdētāja vietniece; - Tatjana Ruhmane, Rīgas celtniecības koledžas pedagoģe; - Ilga Bidzāne, VISC Profesionālās izglītības departamenta Profesionālās izglītības satura nodrošinājuma nodaļas vecākā referente.
Profesijas standarta NEP atzinums	06.10.2017.
Profesijas standarta saskaņošana PINTSA	11.10.2017.
Profesijas standarta iepriekš saskaņotās redakcijas	-